

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ТЕХНИКА РУЧНЕ ОБРАДЕ		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	07
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да ученици упознају радионицу, да поштују радну и технолошку дисциплину, мјере заштите на раду и поштовање реда у радионици, упознају се са основним алатима и приборима као и са основним поступцима ручне обраде (турпијање, бушење, израда навоја, лемљење, исправљање и савијање).				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – упознају организацију радног мјеста у радионици, – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
<div>1. Упознавање са радним мјестима и правилима о раду у радионицама</div> <div>2. Припрема алата и прибора</div> <div>3. Увјежбавање основних поступака ручне обраде</div>				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Упознавање са радним мјестом и правилима о реду у радионици	<ul style="list-style-type: none"> – опише организацију рада у радионици и на радном мјесту на које је распоређен, – наведе правила понашања и односа према алату и материјалу, – опише основне поступке обраде материјала, – наведе прибор и алат потребан за рад и изврши	<ul style="list-style-type: none"> – организује радно мјесто у радионици, – примијени правилан приступ према алату и материјалу, – користи основне поступке обраде материјала, – припреми потребни алат и прибор за рад, – примијени правила поштивања радне и	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – непосредним радом у радионици за одржавање упознати ученике са организацијом рада, правилима радне и технолошке дисциплине, – упознати ученике са поступцима ручне обраде материјала и потребним алатом и прибором, – користит постојеће алате,

	<ul style="list-style-type: none"> – његову припрему, опише правила поштивања радне, технолошке дисциплине и мјера заштите на раду и заштите животне средине. 	технолошке дисциплине, мјера заштите на раду и заштите животне средине.	<p>прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<p>проспекте каталоге и другу документацију,</p> <ul style="list-style-type: none"> – упознати ученика са мјерама заштите на раду.
2. Припрема алата и прибора	<ul style="list-style-type: none"> – опише начин припреме алата и прибора за ручну обраду материјала, – објасни начин одржавања ручног алата и прибора и његовог складиштења. 	<ul style="list-style-type: none"> – припреми алат и прибор за рад, – користи алат и прибор, одржава га и складишти на прописано мјесто. 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> – презентовати ученицима начин припреме алата и прибора за рад, те његовог одржавања и складиштења на прописано мјесто.
3. Увјежбавање основних поступака ручне обраде	<ul style="list-style-type: none"> – наведе основне особине материјала предвиђеног за ручну обраду, – опише основне поступке ручне обраде материјала (турпијање, бушење, израда навоја, лемљење, исправљање и савијање), 	<ul style="list-style-type: none"> – разликује особине и врсту материјала предвиђеног за ручну обраду, – користи основне поступке ручне обраде, материјала са одговарајућим алатима. 		<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> – демонстрирати сваки поступак ручне обраде материјала (сјечење, турпијање, бушење, резање навоја, лемљење, исправљање и савијање), – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.
Интеграција				
Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.				
Извори				
- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација,				

алати и прибори, опрема радионице и средства заштите.
Оцјењивање
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА ГЛАВНИХ ДИЈЕЛОВА СУС-1		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	08
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално или уз помоћ искуснијег радника обављају послове поправке дијелова мотора, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Вађење мотора из шасије 2. Дефектажа дијелова и склопова				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Вађење мотора из шасије	<ul style="list-style-type: none"> – наведе дијелове мотора и распоред расклапања мотора и свих механизма у склопу мотора, – наведе потребан алат и прибор за расклапање мотора.	<ul style="list-style-type: none"> – презентира редослед расклапања мотора, – одабере потребан алат и прибор за вађење и расклапање мотора из шасије, – користи потребан алат и прибор и изврши вађење мотора из шасије, – демонтира мотор и све механизма у склопу мотора, скида поклопац, картера, главе блока мотора, разводног и	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – организовати рад под надзором инструктора, а операцију вађења мотора из шасије обављати до коначног овладавања истом, – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу

		клипног механизма и др.	изражава спремност на тимски рад,	примјени мјера заштите на раду.
2. Дефектажа дијелова и склопова	<ul style="list-style-type: none"> – опише поступак дефектаже дијелова и склопова, – наведе правила коришћења склопова, дефектаже, мјерења и контроле, дораде или замјене оштећених или истрошених дијелова. 	<ul style="list-style-type: none"> – презентује поступак дефектаже дијелова и склопова, – организује прање и чишћење дијелова и склопова, – контролише исправност дијелова и склопова (изврши дефектажу), – отклања недостатке, врши потребне дораде или замјене оштећених или истрошених дијелова. 	<ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> – организовати рад под надзором инструктора, а операције дефектаже дијелова и склопова обављати до коначног овладавања истим, – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА ГЛАВНИХ ДИЈЕЛОВА СУС-2		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	09
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално или уз помоћ искуснијег радника обављају послове поправке дијелова мотора, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Склапање мотора				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Склапање мотора	<ul style="list-style-type: none"> – наведе редослијед склапања мотора, – опише начин уградње појединих дијелова и склопова, – наведе каталоге и документацију коју је потребно користити при склапању мотора, – опише поступак пробе и подешавања мотора.	<ul style="list-style-type: none"> – презентује редослед склапања мотора и начин уградње појединих дијелова и склопова, – користи каталоге дијелова и другу техничку документацију, – монтира (самостално или у групи) дијелова и склопова мотора, те изврши пробу и фино подешавање мотора.	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – организовати рад под надзором инструктора, а операције склапања мотора обављати до коначног овладавања истим, – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на

			<ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	раду.
--	--	--	--	-------

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ПОПРАВКА И ОДРЖАВАЊЕ ПОМОЋНИХ ДИЈЕЛОВА И СИСТЕМА МОТОРА СУС-1		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 10	
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално или уз помоћ искуснијег радника обављају послове поправке дијелова мотора, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Одржавање и поправка система за хлађење 2. Одржавање и поправка система за напајање горивом				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Одржавање и поправка система за хлађење	<ul style="list-style-type: none"> – опише систем за хлађење (пумпа за воду, графитне заптивке, лежајеви и турбине), – препознаје пријева и термостате у расхладном систему, – наведе алат и прибор за одржавање и поправку, – објасни поступак демонтаже и монтаже дијелова расхладног система, – опише поступак одржавања и поправке	<ul style="list-style-type: none"> – разликује дијелове система за хлађење (пумпа за воду, графитне заптивке, лежајеви и турбине), пријева и термостате у расхладном систему, – одабере и правилно користи алат и прибор неопходан за одржавање и поправку, – демонтира и монтира дијелове расхладног система, – одржава расхладни	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – организовати, у погонској радионици за одржавање, рад под надзором и уз помоћ искуснијег радника и инструктора, – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

	дијелова расхладног система.	систем (чисти и поправља подсклопове и склопова расхладног система).	<p>тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
2. Одржавање и поправка система за напајање горивом	<ul style="list-style-type: none"> – опише систем за напајање горивом, наведе склопове, подсклопове и њихову улогу у том систему, – наведе алат и прибор за одржавање и поправку, – објасни поступак 	<ul style="list-style-type: none"> – презентује намјену система за напајање горивом њених склопова и подсклопова, – одабере и правилно користи алат и прибор за одржавање и поправку, 		

	<p>демонтаже и замјене карбуратора, полуга и ужета гаса резервоара за гориво, пречистача за гориво и ваздух,</p> <ul style="list-style-type: none"> – опише поступак демонтаже и монтаже пумпе високог притиска и брызгалки, – објасни поступак дефектаже, замјене и поправке дијелова у систему напајања горивом, – наведе каталоге и техничку документацију коју користи за одржавање и поправку, – објасни поступак монтаже подсклопова и склопова система, – опише поступак подешавања система. 	<ul style="list-style-type: none"> – демонтира карбуратор, полугу и уже гаса резервоар за гориво, пречистач за гориво и ваздух, пумпе високог притиска и брызгалки, – контролише исправност, свих подсклопова у систему напајања горивом (изврши дефектажу), отклања недостатке и врши поправку или замјену дијелова, – монтира подсклопове и склопове система за напајање горивом и изврши његово подешавање. 		
--	--	---	--	--

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице и средства заштите..

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ПОПРАВКА И ОДРЖАВАЊЕ ПОМОЋНИХ ДИЈЕЛОВА И СИСТЕМА МОТОРА СУС-2		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	11
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално или уз помоћ искуснијег радника обављају послове поправке дијелова мотора, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Одржавање и поправка система за паљење 2. Одржавање и поправка електричних уређаја на мотору				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Одржавање и поправка система за паљење	<ul style="list-style-type: none"> – опише систем за паљење и наведе дијелове и њихов значај у систему за паљење, – наброји алат и прибор за одржавање и поправку, – наведе каталоге и документацију за одржавање и поправку система за паљење, – објасни поступак и редослед операција растављања система за паљење,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује начин рада система за паљење, наброји дијелове и објасни његову улогу у систему, – одабере и правилно користи алат и прибор за одржавање и поправку, – користи каталоге и документацију, – демонтира систем за паљење, – контролише исправност дијелова система за	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – организовати, у погонској радионици за одржавање, рад под надзором и уз помоћ искуснијег радника и инструктора, – прилагодити садржај рада локалним приликама и расположивој механизацији рудника, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на

	<ul style="list-style-type: none"> – опише начин дефектаже, замјене дијелова и поправке система за паљење, – објасни начин монтаже дијелова система за паљење, – опише начин одржавања, контроле и подешавања система за паљење. 	<p>паљење (изврши дефектажу), отклања недостатке, врши поправку или замјену дијелова система,</p> <ul style="list-style-type: none"> – контролише подешеност тренутка паљења, – испита исправност индукционог калема и кондензатора, – контролише акумулаторске батерије, – контролише и отклања недостатке разводне руке, свјећица, контаката и друго, – монтира система за паљење и изврши његово подешавање. 	<p>изражава спремност на тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	раду.
2. Одржавање и поправка електричних уређаја на мотору	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје електричне уређаје на мотору, – наведе потребни алат и прибор за одржавање и поправку, каталоге и документацију електричних уређаја на мотору, – објасни поступак демонтаже дијелова (графитних дирки – четкица, лежајева код динамо машине, алтернатора и електропокретача, – опише поступак дефектаже, замјене и поправке напред наведених дијелова и 	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај и улогу електричних уређаја на мотору и њихових дијелова, – одабере и правилно користи алат и прибор за одржавање и поправку, – користи каталоге и документацију, – демонтира електричних уређаја на мотору, – контролише исправност уређаја (изврши дефектажу), поправи или замјени графитне дирке (четкица), лежајеве код динамо машине, алтернатора и електропокретача, 		

	поступак монтаже.	– монтира електричне уређаје на мотору.		
Интеграција				
Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.				
Извори				
- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице и средства заштите.				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ПОПРАВКА И ОДРЖАВАЊЕ УРЕЂАЈА ЗА ПРЕНОС СНАГЕ-1		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 12	
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално обављају демонтажу и монтажу уређаја за пренос снаге, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду				
Теме				
1. Поправка и одржавање корпе и ламеле				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Поправка и одржавање корпе и ламеле	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај и улогу корпе и ламеле у преносу снаге мотора, – наведе алат и прибор потребан за поправку и одржавање корпе и ламеле, као и каталоге и документацију неопходну за избор корпе и ламеле, – објасни поступак демонтаже ламеле, корпе и потисног лежаја квачила, – опише поступак прегледа, дефектаже, замјене или поправке елемената корпе и ламеле,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај и улогу корпе и ламеле у преносу снаге мотора, – одабере и правилно користи алат и прибор за поправку и одржавање корпе и ламеле, – користи каталоге и другу документацију, – демонтира ламеле, корпе и потисни лежај квачила, – контролише исправност дијелова корпе и ламеле (изврши дефектажу), отклони квар или замијени дијелове корпе и ламеле,	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати начин поправке и одржавања и корпе и ламеле, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

	<ul style="list-style-type: none"> – објасни поступак подешавање слободног хода и контролу исправности елемената спојнице, – опише поступак монтаже корпе и ламеле. 	<ul style="list-style-type: none"> – испита подешеност слободног хода и контролише исправности елемената спојнице, – монтира корпу и ламелу, испита функционалност корпе и ламеле. 	<ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
--	---	--	--	--

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ПОПРАВКА И ОДРЖАВАЊЕ УРЕЂАЈА ЗА ПРЕНОС СНАГЕ-2		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	13
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици оспособе за правилно обављање операција растављања и састављања подсклопова и склопова рударских машина, да правилно користе средства рада, правилно цијене њихову вриједност као и значај правилног одржавања.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> – усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, – самостално обављају демонтажу и монтажу уређаја за пренос снаге, – буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду				
Теме				
1. Демонтажа и монтажа мјењача 2. Одржавање и поправка диференцијалног преносника и редуктора				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Демонтажа и монтажа мјењача	<ul style="list-style-type: none"> – објасни улогу и значај мјењача, – препозна дијелове мјењача, – наведе алат и прибор потребан за демонтажу и монтажу мјењача, – опише поступак скидања мјењача, – објасни поступак прегледа, демонтаже, дефектаже, замјене или поправке појединих дијелова мјењача (зупчастих парова, синхро спојница,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај и улогу мјењача и наведе његове дијелове, – одабере и правилно користи алат и прибор за демонтажу и монтажу мјењача, – контролише исправност мјењача, демонтира га, изврши преглед и дефектажу, отклони недостатке или замјену појединих дијелова (зупчастих парова, синхро спојнице, лежаја и сл.),	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати начин демонтаже и монтаже мјењача, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације – користити расположиву техничку документацију – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

	лежаја и сл., – опише поступак склапања (монтаже) мјењача, поступак подешавања командних полуга, – наведе врсте уља за мјењач.	– монтира мјењач, изврши сипање одговарајућег уља у мјењач и испита подешеност командних полуга.	тимски рад, – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
2. Одржавање и поправка диференцијалног преносника и редуктора	– објасни улогу и значај диференцијалног преносника и редуктора, – препозна дијелове диференцијалног преносника и редуктора, – наведе алат и прибор потребан за демонтажу и монтажу диференцијалног преносника, – опише поступак скидања диференцијалног преносника и редуктора, – објасни поступак прегледа, чишћења, демонтаже, дефектаже, замјене или поправке појединих елемената, – опише поступак склапања (монтаже), – наведе врсте уља за одржавање.	– презентује значај и улогу, те наведе дијелове диференцијалног преносника и редуктора, – одабере и правилно користи алат и прибор, – демонтира диференцијални преносник и редуктор, – контролише исправност дијелова (изврши дефектажу), чишћење, дијелова, замјену или поправку елемената, – монтира диференцијални преносник и редуктор и испита функционалност гусјеничког или неког другог механизма.		Наставник ће: – презентовати начин одржавања и поправке диференцијалног преносника и редуктора, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације – користити расположиву техничку документацију – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА СИСТЕМА ЗА УПРАВЉАЊЕ И КОЧЕЊЕ-1		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 14	
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да ученици науче поступке и операције потребне за одржавање и поправку система за управљање и кочење на на рударским и другим машинама, схвате значај правилног одржавања машина, исправно користе алате и приборе, те мјере заштите на раду.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> - усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, - самостално обављају демонтажу и монтажу уређаја и система за управљање и кочење, - буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Поправка и одржавање система за управљање				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Поправка и одржавање система за управљање	<ul style="list-style-type: none"> – објасни улогу и значај система за управљање и наведе његове дијелове, – наведе алат и прибор потребан за одржавање и поправку система за управљање, – опише поступак расклапања (демонтаже) система за управљање, – објасни поступак прегледа, чишћења, демонтаже, дефектаже, замјене или поправке појединих елемената - лежајева рукаваца, главчине, спона,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује улогу и значај система за управљање и наведе његове дијелове, – одабере и правилно користи алат и прибор потребан за одржавање и поправку система за управљање,, – демонтира систем за управљање, – контролише исправност дијелова система за управљање (изврши дефектажу), отколони недостатке, поправи или замјени поједине	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати начин расклапања, отклањања кварова или закмјену дотрајалих дијелова на систему за управљање, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације – користити расположиву техничку документацију – посветити посебну пажњу примјени мјера заштите на раду.

	<p>подешавања главе управљача и углова предњег трапа,</p> <p>– опише поступак склапања (монтаже) система за управљање.</p>	<p>елеменате - лежајеве рукаваца, главчине, спона, подешавања главе управљача и углова предњег трапа,</p> <p>– монтира система за управљање и испита функционалност система за управљање.</p>	<p>– испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима,</p> <p>– испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине,</p> <p>– комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе,</p> <p>– испољи иницијативу и предузимљивост,</p> <p>– испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид,</p> <p>– испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација,</p> <p>– испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.</p>	
--	--	---	---	--

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА СИСТЕМА ЗА УПРАВЉАЊЕ И КОЧЕЊЕ-2		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:		Редни број: 15
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да ученици науче поступке и операције потребне за одржавање и поправку система за управљање и кочење на на рударским и другим машинама, схвате значај правилног одржавања машина, исправно користе алате и приборе, те мјере заштите на раду.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> - усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, - самостално обављају демонтажу и монтажу уређаја и система за управљање и кочење, - буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Поправка и одржавање система за кочење				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Поправка и одржавање система за кочење	<ul style="list-style-type: none"> – објасни улогу и значај система за кочење и наведе његове дијелове, – наведе алат и прибор потребан за одржавање и поправку, – објасни поступак расклапања (демонтаже) система за кочење, – опише поступак прегледа, чишћења, демонтаже, дефектаже, замјене или поправке појединих елемената – подешавање папучице, замјене фрикционих облога,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај и улогу система за кочење и наведе његове дијелове, – одабере и правилно користи алат и прибор, – демонтира дијелове система за кочење, – контролише исправност дијелова (изврши дефектажу), отклони недостатке, замијену или поправи појединих елемената (подешеност папучице кочнице, замјену фрикционих облога, цилиндара, клипова,	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати начин расклапања, отклањања кварова или замјену дотрајалих дијелова на систему за кочење, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу мјерама заштите ученика.

	клипова, гумица и вентила, – објасни поступак склапања (монтаже) система, – опише поступак испуштања ваздуха из система и сипања одговарајућег уља и провјере исправности система за кочење.	гумица и вентила), – монтира систем за кочење, изврши сипање уља и испуштање ваздуха из система и провјеру исправности система за кочење.	– испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
--	--	--	--	--

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА УЉНО-ХИДРАУЛИЧКИХ СИСТЕМА		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	16
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици упознају са практичним знањима и вјештинама потребним за одржавање и поправку хидрауличких компоненти које се користе код разних врста машина као и постројења која се користе у рударству.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> - усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, - самостално обављају демонтажу и монтажу уљно-хидрауличких система, - буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Контрола рада уљно-хидрауличких система 2. Одржавање и отклањање кварова на системима				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Контрола рада уљно-хидрауличких система	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај контроле рада уљно-хидрауличких система, – опише процедуру и садржај контроле рада уљно-хидрауличких система, рада зупчастих крилних, завојних и клипних пумпи уљно-хидрауличких мотора, – објасни процес контроле радних цилиндара, разводника и вентила, цјевовода, резервоара и других компоненти,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значаја контроле рада уљно-хидрауличких система и процедуру и садржај контроле рада уљно-хидрауличких система, – контролише рад зупчастих крилних, завојних и клипних пумпи уљно-хидрауличких мотора, радних цилиндара, разводника и вентила, цјевовода, резервоара и других компоненти,	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати начин одржавања и отклањања кварова на уљно-хидрауличким системима, – прилагодити обуку локалним приликама и возном и машинском парку конкретне организације, – користити расположиву техничку документацију, – посветити посебну пажњу мјерама заштите ученика.

	<ul style="list-style-type: none"> – опише поступак контроле нивоа уља и наведе врсте уља које се користе у системима. 	<p>нивоа уља и допуњава резервоар са адекватном врстом уља.</p>	<p>изражава спремност на тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
2. Одржавање и отклањање кварова на системима	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај одржавања уљно-хидрауличких система, – препозна елементе уљно-хидрауличног система, – наведе алат и прибор за одржавање и отклањање кварова на систему, – опише поступак и редослед демонтаже елемената система, – објасни поступак чишћења, прегледа, дефектаже, замјене или поправке појединих дијелова и елемената, – опише поступак конторле заптивности система и његову функционалност. 	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај одржавања система, наведе њихове елементе и улогу, – одабере и правилно користи алат и прибор за рад, – одржава систем, изврши чишћење, преглед, дефектажу, замјену или поправку појединих дијелова, изврши досипање одговарајућег уља и контролу заптивности система и његову функционалност. 		

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА ПНЕУМАТСКИХ ИНСТАЛАЦИЈА		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број:	17
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици упознају са практичним знањима и вјештинама потребним за одржавање и поправку пнеуматских инсталација које се користе код разних врста машина као и постројења која се користе у рударству.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици:				
<ul style="list-style-type: none"> - усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, - самостално обављају демонтажу и монтажу пнеуматских инсталација, - буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Контрола рада пнеуматских инсталација				
2. Одржавање и отклањање кварова на инсталацијама				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Контрола рада пнеуматских инсталација	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај контроле рада пнеуматских инсталација, – наведе алат и прибор за рад, – опише поступак контроле рада инсталација - компресора, резервоара за ваздух, регулатора притиска, вентила сигурности, разводних и регулационих вентила, пнеуматских цилиндара и слично,	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај контроле рада пнеуматских инсталација, – одабере и правилно користи алат и прибор за рад, – контролише рад инсталација -компресора, резервоара за ваздух, регулатора притиска, вентила сигурности, разводних и регулационих вентила, пнеуматских цилиндара и слично,	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати разне врсте пнеуматских инсталација, могуће кварове као и начин отклањања кварова, – обезбиједити придржавање мјера заштите на раду – прилагодити обуку локалним приликама, – предвидети број сати обуке на појединим системима зависно од стања у погону, односно мјесту обуке.

	<ul style="list-style-type: none"> – објасни начин контроле заптивности система и функционалности истог, – наведе мјерне инструменте на инсталацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> – испита заптивност система и функционалности истог, као и мјерних инструмената на инсталацијама. 	<p>промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
2. Одржавање и отклањање кварова на инсталацијама	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај одржавања пнеуматских инсталација, – наведе алат и прибор потребан за одржавање и поправку пнеуматских инсталација, – опише поступак контроле инсталација – компресора, резервоара за ваздух, регулатора притиска, вентила, сигурности, разводних и регулационих вентилатора, пнеуматских цилиндара и слично, – објасни поступак и редослед демонтаже, дефектаже, замјене или поправке, те монтаже инсталација. 	<ul style="list-style-type: none"> – презентира значај одржавања пнеуматских инсталација, – одабере и правилно користи алат и прибор за рад, – контролише рад инсталација - компресора, резервоара за ваздух, регулатора притиска, вентила сигурности, разводних и регулационих вентила, пнеуматских цилиндара и слично, – одржава инсталације, – демонтира и монтира и инсталације, отклања кварове на системима, – контролише заптивност система и функционалност истог након завршене монтаже. 		

Интеграција

Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.

Извори

- уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице и средства заштите.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		МЕХАНИЧАР РУДАРСКИХ МАШИНА		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОДРЖАВАЊЕ И ПОПРАВКА ПРИКЉУЧНИИХ УРЕЂАЈА МАШИНА		
Датум:	Август, 2021. године	Шифра:	Редни број: 18	
Сврха				
Садржаји који се изучавају у овом модулу омогућавају да се ученици упознају са практичним знањима и вјештинама потребним за одржавање и поправку пнеуматских инсталација које се користе код разних врста машина као и постројења која се користе у рударству.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Практична настава (први разред), Техничко цртање са нацртном геометријом, Технологија материјала.				
Циљеви				
Циљ изучавања програма овог модула је да ученици: <ul style="list-style-type: none"> - усвоје знања и вјештине потребне за одржавање и поправку машина и уређаја у рударству, - самостално обављају демонтажу и монтажу пнеуматских инсталација, - буду оспособљени за примјену мјера заштите на раду.				
Теме				
1. Контрола исправности и одржавање прикључних уређаја 2. Поправка и монтажа механичких и хидрауличких елемената				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Контрола исправности и одржавање прикључних уређаја	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај, улогу и обим контроле исправности и одржавања прикључних уређаја, – разликује прикључне уређаје, – наведе алат и прибор потребан за рад, – опише начин контроле вратила, згибова, телескопских веза и ручица.	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај, улогу и обим контроле исправности и одржавања прикључних уређаја, наведе прикључне уређаје и објасни њихову намјену, – одабере и правилно рукује алатом и прибором за рад, – контролише вратила, згибове, телескопске веза и ручица.	<ul style="list-style-type: none"> – савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, – ефикасно планира и организује вријеме, – испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, – одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> – презентовати ученицима врсте прикључних уређаја и њихову намјену – дефинисати и показати поступак контроле исправности и одржавања уређаја – обезбиједити придржавање мјера заштите на раду, – прилагодити обуку локалним приликама – предвидети број сати обуке на појединим системима зависно од стања у погону,

2. Поправка и монтажа механичких и хидрауличких елемената	<ul style="list-style-type: none"> – објасни значај, улогу и садржај поправке и монтаже механичких и хидрауличких елемената, – наброји прикључне уређаје, – наведе алат и прибор потребан за рад, – објасни начин контроле вратила, згибова, телескопских веза и ручица, – опише послове одржавања елемената прикључних уређаја. 	<ul style="list-style-type: none"> – презентује значај, улогу и садржај поправке и монтаже механичких и хидрауличких елемената, – разликује механичке и хидрауличке елементе, – демонтира, прегеледа и контролише исправност елемената, отклони квар, замијени или поправи дотрајали дио, – изврши монтажу елемената и испита функционалност после замјене или поправке дијела. 	<p>тимски рад,</p> <ul style="list-style-type: none"> – испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, – испољава позитиван однос према заштити животне и радне средине, – комуницира са свим саговорницима поштујући принципе пословне културе, – испољи иницијативу и предузимљивост, – испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци, показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, – испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, – испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<p>односно мјесту обуке.</p> <p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> – презентовати ученицима механичке и хидрауличке елементе прикључних уређаја, – предложити начин контроле исправности дијелова (дефектажу) уређаја, поправке или замјене дијелова, те монтаже и испитивања функционалности система, – презентовати ученицима основне поступке како да самостално отклоне квар или изврше замјену дострајалог дијела, – предвидети број сати обуке на појединим системима зависно од стања у погону , односно мјесту обуке.
Интеграција				
Технологија материјала, Технологија занимања, Основе машинства и електротехнике у рударству, Машине и уређаји у рударству.				
Извори				
- уџбеник одобрен од стране МПик РС, стручна литература, каталози, техничко-технолошка документација, алати и прибори, опрема радионице...				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				